

«Et trygt sted å være og sammen i naturen lære»

ÅRSPLAN

BARNEHAGEÅRET 2019-2020

Velkommen til Soltoppen barnehage i Sandefjord

Med utgangspunkt i Barnehageloven, rammeplanen for barnehager, Soltoppens visjon og kjerneverdier har vi utarbeidet denne årsplanen.

Vår årsplan har som mål å være et arbeidsverktøy for foreldre, foresatte og ansatte. Den skal gi informasjon om hvordan vi jobber og hvilke verdier og holdninger som er viktig for oss. Vi har som mål å lage et pedagogisk miljø som ivaretar barn og voksne, og gir alle gode mestringsopplevelser.

Igjennom et godt anerkjennende pedagogisk miljø vil barn ha mulighet til å utvikle seg som individer med et godt selvbilde og selvtilit. Mangfold, naturglede og menneskeverd er begreper vi setter høyt i barnehagen. Vi har et stort mangfold av voksne og barn, og ser dette som en ressurs for miljøet og kvaliteten i barnehagen. Vi er veldig stolte av barnehagen vår.

Barnehageloven

Barnehagen er underlagt lov om barnehager. Barnehageloven er de øverste juridiske rettsreglene som barnehagene i Norge styres etter og den fastsetter overordnede bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.

Kommunen skal som offentlig myndighet påse at den enkelte barnehage drives etter lovens bestemmelser.

Les mer om Barnehageloven på: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng (KD, 2017). Disse fire verdiene gjenspeiler seg i vårt barnesyn hvor barn er verdifulle aktører i egen hverdag.

Formål med barnehagens årsplan

Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon

Årsplanen i Soltoppen barnehage skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehageloven i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet.

Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet.
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Det synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen.
- Det gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier av barnehagen og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen. Barnehagens årsplan gir informasjon om hva vi jobber med og hvilke temaer og metoder vi velger. Årsplanen blir utarbeidet med frist 15.oktober hvert år og godkjennes av SU (samarbeidsutvalget).

Barnehagens formål og innhold

§ 1 Barnehagens formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

§ 2 Barnehagens innhold

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter. Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver (rammeplan) ved forskrift. Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold. Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten (BHL, 2018, § 1-2).

Presentasjon av barnehagen

Soltoppen barnehage A/S er en privat barnehage som åpnet 28. Februar 2006.

Adresse:

Haneholmveien 126
3209 Sandefjord

E-mail:

post@soltoppenbarnehage.no

Hjemmeside:

www.soltoppenbarnehage.no

Åpningstider:

Kl. 0715 – 1630

Telefon:

33 47 52 38

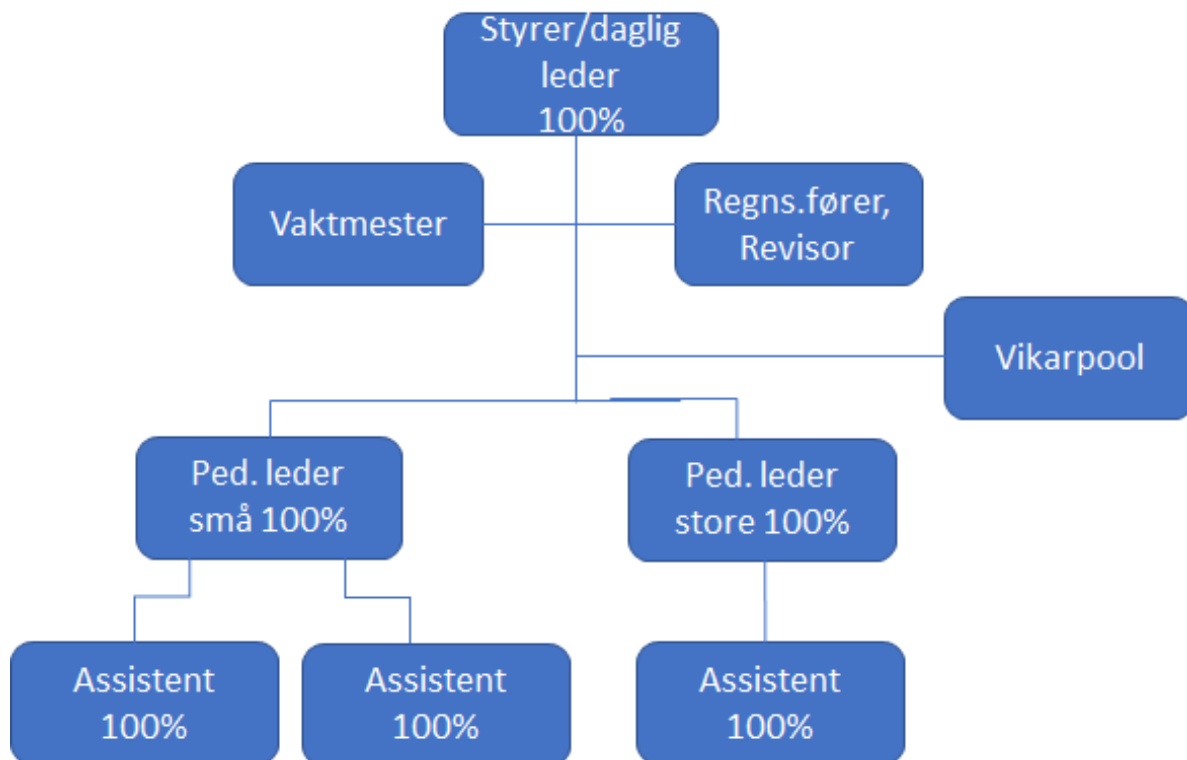
I 2019 er fordelingen i Soltoppen slik:

Store Sol: 12 plasser (3-6 år)

Lille Sol: 7 plasser (0-3 år)

Barnehagen har én avdeling fordelt på to etasjer, i et koselig gult hus. Aldersgruppen er fra 0-6 år. Barnehagen ligger i et naturskjønt område, med fem mål tomt som barna kan boltre seg på. Barnehagen ligger nær kornåkrer, Granholmen strand og Marum skogsområde.

Organisering av barnehagen

Personalet i barnehagen

Anne Kristine H. Dalgleish
Eier & pedagogisk medarbeider

Sara Madani
Styrer & daglig leder

Emma Johanne L. Krømke
Pedagogisk leder

Stine Henriksen
Pedagogisk medarbeider

Samira Said
Pedagogisk medarbeider/Vikar

Jan Helge Hagmansen
Pedagogisk medarbeider

Aurora Mali Forberg Refstie
Pedagogisk leder

Kai Anders Bugtene
Pedagogisk medarbeider

Christina Frantzen
Pedagogisk medarbeider

Fravær, sykdom og medisinerer

I Soltoppen barnehage må alle foreldre/foresatte gir beskjed til barnehagen ved fravær før kl. 09.30 (kjernetid), uansett årsak.

Ved sykdom ønsker vi at dere sier noe om sykdommen på grunn av forebyggende smittevern i barnehagen. Det er allmenntilstanden som avgjør om barna skal være i barnehagen. Syke barn skal, som en hovedregel, ha én frisk dag hjemme før de kommer tilbake i barnehagen.

Se sidene: www.folkehelseinstituttet.no og www.helsedirektoratet.no

Foresatte er pliktige til å være tilgjengelige på telefonen når deres barn er i barnehagen. Barn som skal medisineres i barnehagen må fylle ut skjema for dette. Kontakt personalet for mer informasjon. Det gjøres individuelle avtaler for hvert enkelt barn.

Foreldresamarbeid

Barnehageloven om barnehagens formål;

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillitt» (KD,2017). Videre heter det i rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver: «Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillitt» (KD, 2017).

God dialog mellom barnehage og hjem er ifølge Barnehageloven og rammeplanen essensielt for et godt samarbeid. Vi i Soltoppen tilbyr en oppstarts-samtale for alle nye familier og i løpet av hvert barnehageår blir det kalt inn til to foreldresamtaler. Ved behov kan foreldre be om ekstra samtaler utenom de fastsatte.

I det daglige fører vi muntlig tilbakemeldinger og vi ønsker det samme fra foreldregruppen. På slutten av hver uke vil alle foreldre få en ukespost med teoretisk forankring som oppsummerer barnehagens satsningsområder. I tillegg stiller Soltoppen med ett foreldremøte i halvåret.

SU – Samarbeidsutvalget

Foreldre og foresatte i Soltoppen barnehage velger en SU-leder som representerer foreldregruppen. Samarbeidsutvalget er et samarbeidsorgan mellom foreldre, ansatte og barnehagens eier. Samarbeidsutvalget har rett til å uttale seg i saker som gjelder barnehagen. Det betyr at SU-leder skal videreformidle saker og forespørsler fra foreldre/foresatte til styrer eller eier.

Eksempel på saker foreldre/foresatte kan ta opp:

- Overordnede mål og planer
- Pedagogisk organisering
- Utvikling av barnehageanlegget
- Trafikksikkerhet
- Håndtering av mobbing og uønsket adferd

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Kontaktinfo SU-leder og vara:

SU-leder

Navn: Henriette Thuve

Tlf: 980 36 270

E-Mail: henriette.thuve@nortuning.no

Vara

Navn: Yvonne Tveråen

Tlf: 926 99 621

E-Mail: yvtv24@gmail.com

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens samarbeidsutvalg den: **14.10.2019**

Samarbeid med andre instanser

Barnehagen samarbeider med andre instanser som Sandefjord kommune og barnehagemyndigheten. Vi samarbeider også med Pedagogisk psykologisk tjeneste – PPT, helsestasjoner og barnevernet i Sandefjord.

Dersom det er grunn til bekymring som gjelder barns utvikling, vil barnehagen i samarbeid med foreldre/foresatte kunne henvise til PPT i Sandefjord. PPT vil da foreta en sakkyndig vurdering og eventuelt gi tiltak om spesialundervisning. Før en eventuell henvisning til PPT benytter pedagogiske ledere seg av ulike kartleggingsverktøy som TRAS, Alle Med og Mio. Soltoppen følger opp om ulike stortingsmeldinger og offentlige utredninger under Kunnskapsdepartementet.

TRAS – Tidlig språklig registrering som gjelder for barn i alder 2-6 år.

Alle Med – Observasjonsskjema for sosial utvikling.

Mio – Forkortelsen står for «matematikken – individet – omgivelsene». Dette verktøyet kartlegger barnets matematiske utvikling.

Barnehagen har meldeplikt til barnevernet dersom det er grunn til bekymring.

Meldepliktige forhold kan dreie seg om mangel på stimulering, kontakt, beskyttelse, utrygge familieforhold, barnets egen atferd, vold og/eller seksuelle overgrep m.m.

Vårt samarbeid med barnevernet er et positivt tiltak for barns trygghet i hverdagen.

All dokumentasjon fra Soltoppen barnehage tar utgangspunkt i rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver og barnehageloven.

Dagsrutine i Soltoppen

Alle barn skal være i barnehagen innen kjernetiden starter.

Soltoppens kjernetid er fra 09.30-13.30

07.15: Barnehagen åpner

07.15 - 08.30: Frokost for de som har med mat hjemmefra

09.30 - 11.00: Bleieskift + pedagogisk opplegg

11.00 - 12.00: Lunsj

12.00 - 12.30: Bleieskift, sovestund, påkledning, frilek ute

14.00 – 14.30: Ettermiddagsmat og frukt

14.30 – 15.00: Bleieskift

15.00-16.15: Frilek + opprydding

16.20: Takk for i dag, alle bør hentes senest 16.20

16.30 Barnehagen stenger

Ukeplan

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Tur / utedag	Varmmat	Tur / utedag	Varmmat	Frilek
	Pedagogisk opplegg		Pedagogisk opplegg	Pedagogisk opplegg

(Med forbehold om endringer)

Kosthold

Vi legger vekt på et variert og sunt kosthold i Soltoppen barnehage. I tråd med vår visjon om å lære i naturen samtaler vi med barna om veien fra jord til bord.

I Soltoppen støtter vi barns matdanning og matglede ved å tilby et mangfold av ferske råvarer, samt et bredt utvalg av pålegg.

I dialog med foreldre/foresatte vil barn som vender seg til fast føde få et tilpasset kosthold basert på deres behov.

→ Barnehagen serverer ikke frokost. Barn som skal spise frokost i barnehagen medbringer egen matpakke.

→ Barnehagen serverer varmmat to dager i uka.

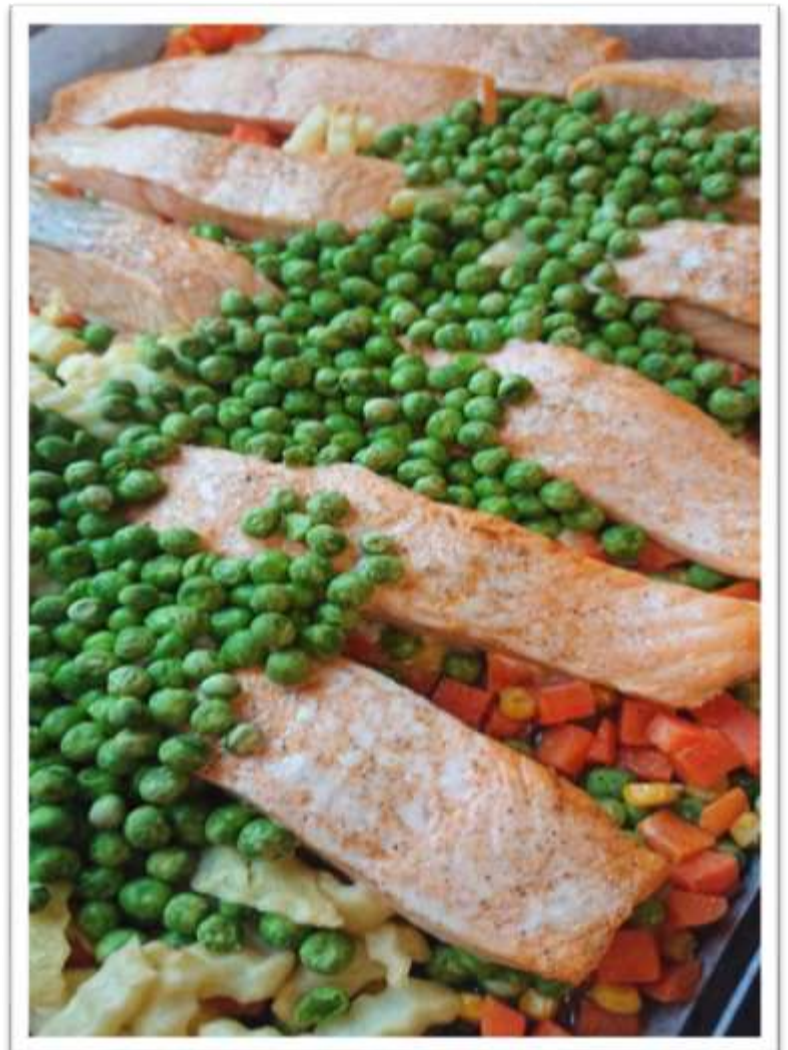
→ Øvrige dager har vi brødmat med pålegg.

→ Ettermiddagsmat er knekkebrød med smøreost og forskjellig type frukt. Eventuelt restemat fra lunsj.

→ Hvis foreldre ønsker at barna skal ha noe annet til ettermiddagsmaten, må dette medbringes selv.

→ Barnehagen tar med brødmat og drikke på turdager.

→ Barna må ha med egen vannflaske til barnehagen. Disse sendes med hjem hver onsdag og fredag for vasking.

Bursdagsfeiring

Denne dagen er barnas dag og vi ser på barnet som en verdifull aktør. Vi markerer bursdager ved at bursdagsbarnet får bursdags-krone, en kappe og en bursdagsstol. Det blir også en bursdagssamling hvor vi synger bursdagssang og fyrer opp raketter og serverer smoothie, is laget av smoothie eller fruktspyd. Vi ønsker at foresatte respekterer barnehagens regler ved å ikke serverer kake til bursdager i barnehagen. Lille Sol og Store Sol har hver sin bursdagskalender som i 2019/2020 gjenspeiler natur og årstider.

Brannvern

Vi har to brannvernuker i løpet av et barnehageår. Flambært, Eldar og Vanja kommer på besøk til barnehagen. En brannkonstabel har som regel et møte med skolestarterne hvor det formidles viktig informasjon angående brannvern. Deretter får alle barna hilse på brannkonstabelen og oppleve brannbilen innvendig, samt prøve brannslangen.

I løpet av brannvernukene lærer vi om brannvern i samlingsstunder.

Planleggingsdager

Barnehagen har totalt syv planleggingsdager til rådighet i løpet av et barnehageår. Utover de fastsatte datoene for planleggingsdager har barnehagen tre ekstra dager som enda ikke er fastsatt. Disse blir brukt til blant annet kompetanseheving og kurs for personalgruppen. Barnehagen plikter til å gi beskjed minst to-fire uker i forveien.

Fastsatte planleggingsdager:

- 26.august 2019
- 29.november 2019
- 2.januar 2020
- 3.januar 2020
- 14.april 2020
- 3.juli 2020

Vi gjør oppmerksom på at det kan forekomme korte frister, da kommunen gir invitasjon kort tid før kurs.

Det som kom plutselig

Barnehagenes årsplan er i utgangspunktet et arbeidsdokument for ansatte. Den gir foreldre og kommune en mulighet for innsyn i barnehagens virksomhet. Det er mennesker vi jobber med og må ta forbehold om at alt kan skje. Derfor hender det at man må endre på ting til fordel for barn, foreldre og ansatte.

SOLTOPPENS ÅRSHJUL/KALENDER 2019-2020

MÅNED	BARN	FORESATTE	KOMPETANSEPLAN
AUGUST	Tilvenning.	-Tilvenning f.o.m 05.08.19 -Informasjonshefte deles ut til alle nye foreldre. -Oppstartsamtale med nye foreldre.	Planleggingsdag 26.08.19 Tema: Tilvenning og årsplanarbeid Personalmøte 13.08.19
SEPTEMBER	Fortsetter med tilvenning. Høstmesse 18.09.19 (ettermiddag)	-Månedsbrev for August. -Foreldremøte 03.09.19 -Dugnad 10.09.19 -Høstmesse 18.09.19	Personalmøte 17.09.19 Tema: Arbeid med årsplanen, kommunikasjon, evaluering.

OKTOBER	<p>Brannvernuke uke 41</p> <p>Besøk av 1.klassinger</p> <p>Markering av FN-dagen, 24.oktober</p>	<p>-Månedsbrev for September.</p> <p>-Foreldresamtaler etter avtale med ped.ledere</p>	<p>Personalmøte: 15.10.19</p> <p>Tema: Refleksjonsarbeid og tilbakemeldingskultur</p> <p>Kurs: Kompetanseutvikling (utsatt dato)</p>
NOVEMBER	<p>Vi lager gave til farsdag.</p> <p>Juleforberedelser.</p> <p>Pepperkakebaking.</p>	<p>-Månedsbrev for Oktober.</p>	<p>Personalmøte: 14.11.19</p> <p>Tema: Faglig utvikling, HMS arbeid, tilbakemeldingskultur.</p> <p>Planleggingsdag: 29.11.19</p>
DESEMBER	<p>Juleforberedelser.</p> <p>Lucia markering: 12.12.19 kl. (kveldstid).</p> <p>Nissefest: 19.12.19</p> <p>Kirkebesøk og julevandring for de eldste.</p>	<p>-Månedsbrev for November.</p> <p>-Juleferie f.o.m. 20.12.19 – 03.01.20</p> <p>-Oppstart mandag 06.01.20</p>	<p>Personalmøte 12.12.19:</p> <p>Evaluering, vurdering og refleksjon av pedagogiske opplegg dette halvåret.</p>

MÅNED	BARN	FORESATTE	KOMPETANSEPLAN
JANUAR	Vinter OL for barna Vinteraktiviteter Ute-dag og skøytedag	-Månedsbrev for Desember	Planleggingsdag: 02.01.20-03.01.20 Tema: Forberedelser og planlegging til neste halvår.
FEBRUAR	Samenes nasjonaldag og karneval 06.02.20. Vinteraktivitetsdag. Vi lager gave til morsdag.	-Månedsbrev for Januar	Personalmøte: 04.02.20 Tema: Risikovurdering, case- arbeid og felles refleksjon.
MARS	Vaffeldagen 25.03.20 Påskeaktiviteter Påskeforberedelser Markere barnehagedagen	-Månedsbrev for Februar -Foreldresamtaler -Påskeferie registreres, gi beskjed til ped. ledere om barna skal ha fri: mandag 06.04 og tirsdag 07.04.2020	Personalmøte: 03.03.20 Tema: Kommer senere Medarbeidersamtaler: Ped. ledere og ped. medarbeidere
APRIL	Påskefrokost 03.04.20 Brannvernuke, uke 17 Årlig søppelplukkeuke, uke 18	-Månedsbrev for Mars -Foreldresamtaler -Barnehagen er stengt grunnet påskeferie: 08.04.20-13.04.20	Personalmøte: 01.04.20 Tema: Årsplanarbeid for barnehageåret 2020-2021 Plandag: 14.04.20
MAI	Mai-aktiviteter og forberedelser. 17.mai-markering, vi går i tog.	-Månedsbrev for April -Dugnad 14.05.20 -Alle foresatte er velkommen til å se oss gå i tog 15.05.20	Personalmøte: 04.05.20 Tema: Årsplanarbeid for barnehageåret

			20/21 + forberedelse til nasjonaldagen
JUNI	Sommerfest	-Månedsbrev for Mai -Sommerfest for barna i barnehagen 26.06.20 (øvrige familie er velkommen)	Personalmøte: 09.06.20 Tema: Refleksjonsarbeid og halvtårsevaluering.
JULI	Frilek hele måneden Sommerferie-avvikling Barnehagen har sommerferie i ukene: 29, 30 og 31. Siste dag: 10.07.20	-Månedsbrev for Juni -Betalingsfri måned Husk å sende med matpakke til barna både til frokost, lunsj og 14-måltidet.	Planleggingsdag: 03.07.20 Tema: Årsplanarbeid for barnehageåret 2020-2021

(Med forbehold om endringer)

Faglig del

Visjon: «Et trygt sted å være, og sammen i naturen lære»

«Medvirkning – Mestring – Mot»

Medvirkning, mestring og mot er tankegangen vi i Soltoppen gikk etter da vi formulerte vår visjon «Et trygt sted å være og sammen i naturen lære». En barnehage der du selv får være med å bestemme, sette grenser, å utfordre deg selv. En barnehage der du får være med i planleggingen, selv om du er et barn. En barnehage der de voksne anerkjenner din medvirkning og verdsetter den. En barnehage der det er mer «ja» enn «nei»; Dét er et *trygt* sted å være.

Soltoppen ønsker å støtte barns utvikling og progresjon etter deres premisser og deres ønsker. Medvirkning, mestring og mot avhenger av hverandre. Om barn får muligheten til å ta avgjørelser og mestre oppgaver de møter i de avgjørelsene, kan de oppnå og styrke mot til annet ansvar i fremtiden. «Nei, du er for liten» er ikke et mantra i Soltoppen. Hos oss skal barna bli tilbydd utfordringer og de skal få lov å strekke seg langt hvis de ønsker det.

Naturen vår er unik, og vi ønsker å gi barna et godt forhold til å være ute. Vi er ute hver dag og går flere turer i uken der vi gir barna fokuspunkter de kan lære av. Vi har for eksempel et aktivt årsprosjekt der vi plukker søppel hver gang vi er på tur. Dette lærer barna at vi skal være observante i vår natur og sette pris på den. Vi jobber mot at barna skal bli glad i naturen, for om de får gode naturopplevelser tidlig vil disse kunne bidra til et ønske om å ta vare på den også som voksne. Vi er mye ute, både på turer eller i barnehagens flotte uteområde og Soltoppens visjon snakker om det å lære i naturen. Ved å la barna få medvirke, om det er å ta avgjørelsen på hvor vi skal gå tur, om vi skal lete etter et spesielt dyr eller bare kjenne forskjell på mose og gress, så vil de få et eierskap til deres egen hverdag. Personalet legger til rette for at både planlagte og spontane aktiviteter, samt frilek skal inneholde lærdom.

Soltoppens personale betrakter alle barn som viktige aktører i egen hverdag. Barna er budbringere og vi er opptatt av at barns medvirkning blir lagt til grunn for alt i barnehage - hverdagen. Dette krever en voksen som i stor grad er tilstede og gir rom for barns innspill. Vi ønsker å være voksne som er fleksible i forhold til temaer og prosjekter.

I vår visjon, ligger våre kjerneverdier. De verdiene vi legger til grunn for virksomheten. Soltoppens personale betrakter alle barn som viktige aktører i egen hverdag. Barna er budbringere og vi er opptatt av at barns medvirkning blir lagt til grunn for alt i barnehagens hverdag. Dette krever en voksen som i stor grad er tilstede og gir rom for barns innspill. Vi ønsker å være voksne som er fleksible i forhold til temaer og prosjekter. Vi har et overordnet tema gjennom hele året; natur. Dette blir et vandrende utgangspunkt for barnas interesser. De voksne tar ansvar for å plukke opp hva barna fanger opp av interessepunkter i naturen, hva de undres over og hva de tenker. Dette blir veien inn for prosjekter og pedagogiske aktiviteter gjennom året med personalet som støttende stiler og oppfølgere på barnas initiativ. Trygge barn opplever mestring. I mestring ligger starten på utviklingen av en god selvfølelse. Mestring gir glede og lyst til å prøve mer og fortsette å søke mestringsfølelsen.

Ved å ta barnas interesser på alvor gir vi rom for mestring og medvirkning samt en styrke for deres selvbilde. Flettet inn i hverandre vil rammeplanens syv fagområder gjennomsyre vår hverdag. Personalet i Soltoppen ønsker å flette alle fagområder inn under én, slik at vi sammen kan knytte våre prosjekter til flere områder på en gang. På denne måten opplever vi at det blir mer sammenheng for barna i hverdagen og det vil aldri bli lagt lokk på et forslag. Personalet bygger broer mellom fagområdene slik at det kun er fantasien som kan sette grenser for prosjektene. Felles refleksjon er det viktigste vi gjør for å høre og se barna og for å finne veien videre.

Vi i Soltoppen barnehage er opptatt av å gi barn romslige samtalemønstre. Ved å gi barn dette blir de sett på som subjekter. Barna vil bli møtt av voksne som er nysgjerrige og opptatt av barnas budskap. Vi er opptatt av å ta vare på naturen og naturfaglig danning ved å gi gode naturopplevelser.

Alle erfaringene er med på å forme oss som mennesker. Det å anerkjenne at samme opplevelse kan gi ulik erfaring fra menneske til menneske er også en kunst vi vil formidle til barna. Vi i Soltoppen er bevisste hvordan barn sanser med hele kroppen og hvordan det kroppslige er en stor del av barns hverdag. Vi er derfor opptatt av å legge til rette for et mylder av sanseinntrykk i alle lek og læringsprosesser.

Selvstendighet

Selvstendighet er en viktig del av barnets positive dannelsesprosess. I dette bygger vi opp for at barnet skal føle mestring og «jeg kan»- opplevelsen. Samarbeidet med barnehage og hjemmet er viktig for at dette måles oppnås, samt er dette en fordel for barnet selv til videre utvikling.

1-2 år: <ul style="list-style-type: none">• Kjenne igjen plassen sin i garderoben.• Ta av egne klær/kle på enkle plagg.• Lære å vaske hender.• Lære å rydde leker.• Lære å spise selv.	4-5 år: <ul style="list-style-type: none">• Kan kle på seg selv med minimum assistanse fra en voksen.• Går på do og begynner tørke seg selv.• Smører selv.• Samarbeider med andre barn.• Viser følelser.
2-3 år: <ul style="list-style-type: none">• Begynner å ta på/ta av seg klærne selv.• Barnet begynner å gå på do.• Begynner å lære seg å vaske hender.• Begynner å ta aktiv del i smøremåltid.	5-6 år: <ul style="list-style-type: none">• Kan finne frem klær selv og kle seg uten hjelp.• Går på do og tørker seg selv.• Selvstendig i lek.• Kan lukke glidelås på jakke/bukse.
3-4 år: <ul style="list-style-type: none">• Tar på klær selv.• Begynner å lære rekkefølgen av plaggene.• Sier ifra om behov for å gå på do.• Vasker hender selv.	

Lek

Leken har egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen og den skal ikke måles i læringsutbytte. Leken er det viktigste i et barns hverdag. Det er her de lærer, utforsker, gleder seg, øver samhold og omtanke. Leken er barns beste lærer og som barnehagepersonale vil vi alltid legge til rette for en god lek. Lekens egenverdi skal anerkjennes og den får en sentral plass hver dag i barnehagen. Vi vil hver dag inspirere til ulike typer lek ute og inne.

Barn går ut og inn av roller og planlegger underveis. Lek tar derfor tid. Vi skal bidra til at barna utvikler gode vennskap. Betydningen av vennskap skal verdsettes og vi skal påse at barn får god mulighet til å leke med barn i alle aldere. Vi stiller som støttende stilas og hjelper barna med kommunikasjon i leken slik at den blir god for de som vil leke sammen, og de som vil leke alene.

I Soltoppen barnehage tilrettelegger vi for at alle skal kunne delta i lek. Vi jobber for at alle skal ha noen å leke med og alle skal ha en venn. Ekskludering er og blir et utfordrende tema. I Soltoppen oppfordrer vi alle barn til å være inkluderende og åpne, vise omsorg i lek, samtidig som det skal være lov å leke for seg selv. I lek utvikler barna sosial kompetanse hvor de samhandler med andre mennesker. De får en forståelse for at egne behov må ses i sammenheng med andres behov. Vår jobb i Soltoppen er å se og ivareta det enkelte barns behov, samtidig som vi ser og ivaretar gruppens behov. Det er vår oppgave å sørge for at alle barn får positive sosiale erfaringer i barnehagen.

Hvordan arbeider Soltoppen med lek?

- Vi skaper et inkluderende miljø
- Vi deltar, regisserer, støtter, verner og observerer for å gi lekkompetanse og veilede barn i lek
- Vi jobber med samspillsregler og hjelper barn med å inkludere hverandre i leken, samt tilrettelegger for parallell-lek
- Vi bygger oppunder vennskspsrelasjoner
- Vi gir barn følelsen av egenverdi
- Vi verdsetter lekens egenverdi og tilrettelegger for frilek

Læring

I Soltoppen støtter vi oss til Erikssons psykososiale teori om at utvikling skjer gjennom hele livet. De fleste barn er nysgjerrige, kreative, og lærelystene og derfor møter vi dem med kjerneverdiene våre; medvirkning, mestring og mot. De skal utvikle en positiv holdning til at de kan lære og mestre. Leken skal være en arena for barnas læring, så den får stor plass hver dag. Vi skaper et stimulerende miljø for barna som kan støtte opp om deres lyst til å leke. Ved genuin lyst til leken blir læring en selvfølge på veien. Barna i Soltoppen får styre hvilke fokuspunkter vi har i forhold til temaer og prosjekter, mens de voksne underveis vil introdusere nye situasjoner, materialer og redskaper. Sammen skaper vi den naturlige læring i leken.

Innholdet i barnehagen skal gi barnet erfaringer fra alle fagområdene i rammeplanen og utvikling av språklig kompetanse vektet høyt. Hverdagssituasjonene som måltid, rydding og påkledning skal planlegges og gjennomføres på en slik måte at barnet får gode lærings- og mestringsopplevelser de tar med seg videre i livet.

Læring oppstår kontinuerlig i hverdagen gjennom lek, observasjon, samspill og omsorg. Barna lærer gjennom alt de erfarer og opplever. Læring skjer i det daglige samspillet med andre mennesker i barnehagemiljøet og de voksne stiller som forbilder ved de daglige gjøremål. Vi stiller oss åpne og positive til at barna selv kan bidra i de daglige gjøremål.

Hvordan arbeider Soltoppen med læring?

- Støtter oss til det sosiokulturelle læringssynet hvor læring skjer i samspill med andre
- Vi skaper felles refleksjon og undring i møte med barn
- Vi gir barn mestringsfølelse
- Vi utvikler barnets mot til å prøve noe nytt
- Vi ser på barn som aktører
- Vi lærer barn å tåle motstand og sette grenser for seg selv

Danning

Danning er en kontinuerlig prosess som er tett sammenvevd med omsorg, lek og læring. I rammeplanen står det: «Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alt dette». Vi forstår danning som en prosess som er tett sammenvevd med omsorg, lek og læring. Det er et overordnet begrep for all læring i barnehagen og de voksne påvirker samspillet gjennom holdninger og erfaringer. Danning bidrar til at barna skal utvikle egne tanker, refleksjoner og kunne ta valg og tro på seg selv.

Vi jobber for at det skal være et hyggelig miljø og god atmosfære i barnehagen. Barnehagen tilrettelegger for kunnskap og utfordringer, blant annet turer i skog og mark som kan gi barna utfordringer og bidra til å utvikle vennskap. Barnehagen støtter barna til å oppnå mot, ved å forholde seg prøvende og nysgjerrige til omverdenen.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer og igjen oppnå en mestringsfølelse.

Hvordan arbeider Soltoppen med danning?

- Barna er i fokus
- Personale er nær barna i lek og opplevelse i barnehagen
- Vi er bevisst betydningen av voksenrollen og de voksne som den gode samtalepartner
- Vi lar barna medvirke i barnehagehverdagen
- Barna får interesserte, investerte og tålmodige voksne
- Personalet jobber for barnets selvstendighet og meningen:
«jeg kan»

Omsorg

Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre. Det å gi barna mulighet til å vise omsorg, samt ta imot omsorg, er grunnlaget for utviklingen av sosial kompetanse og det er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv. Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre.

I barnehagen skal alle barn oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelpe og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna-barn, barn-voksen og voksen-voksen. Dette gir grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter egne omsorgshandlinger. Spesielt viktig blir omsorg i leken der vi oppfordrer alle barn til å være åpne og omsorgsfulle ved å inkludere, samtidig som det skal være lov å vise omsorg for seg selv ved å leke alene.

Hvordan arbeider Soltoppen med omsorg?

- Personalet dekker barnas behov for mat, hvile, lek og sosialt samspill med andre
- Barna blir sett og anerkjent for sin egenverdi
- Personalet gir barna bekreftelse, nærvær, tid og tilgjengelighet
- Personalet lærer barna om normer og regler, hvordan en er mot andre, samt veileder barna i konfliktløsning
- Personalet setter grenser for barna
- Personalet stiller som gode forbilder ved å vise høflighet og takknemlighet

Mobbing

Mobbing i barnehagen defineres som: «Handlinger fra voksne og barn som krenker barns opplevelser av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet».

Hva definerer mobbing i barnehagen? Det er et spørsmål mange synes er vanskelig å svare på. Det viktigste personalet i barnehagen kan gjøre er å tenke at man ikke ser mobbing før man tror det kan oppstå blant barn. Mobbing er et fenomen mange tror bare skjer mellom voksne. I Soltoppen er vi klare på at dette ikke er tilfellet. Mobbing er et sårt tema, foreldre kan vegre seg fra å ta det opp, men i Soltoppen oppfordrer vi hele foreldregruppen til å si ifra om de opplever at deres barn blir mobbet. Det er viktig at vi tar barnas *opplevelser* på alvor når det kommer til mobbing. Om et barn føler at det blir mobbet, er det barnets sannhet og det blir de voksnes ansvar å hjelpe barna i antatt mobbesituasjon.

Mobbing er et fenomen som kan starte i barnehagen. For å forebygge mobbing blant barnehagebarn, kreves det tidlig innsats og systematisk arbeid.

Hvordan arbeider Soltoppen med mobbing?

- Personalet er sammen med barna slik at mobbing oppdages tidlig
- Personalet oppholder seg ære nær nok til å se og høre barnas dialog
- Personalet skal være aktive, varme
- Personalet må tro på mobbing og forholde oss til vissheten om at barn kan mobbe
- Personalet er bevisst at i en mobbesituasjon er både mobberen og mottakeren offeret. Personalet skal hjelpe alle parter i en mobbesak, inkludert foreldrene
- Personalet skal samtale med barnegruppen om følelser, vennskap, kommunikasjon og mobbing gjennom hvert barnehageår

Hvordan mobber barnehagebarn?

Undersøkelser om barns trivsel i barnehagen viser at 12% av barna opplever å bli plaget i barnehagen, kjennetegn på slik plaging er:

- Slåing, dytting og lugging.
- Erting, bli ledd av, kalt sårende ting.
- Eiendeler ødelagt og gjemt bort.
- Utestenging.

Hva kan barnehagen og foreldrene gjøre?

De voksne må være tydelige og si vennlig i fra at i aktuelle situasjoner om at mobbeatferd ikke aksepteres. Det er viktig å huske at i en mobbesituasjon er maktbalansen forskjøvet og ved og utspørre et barn, kan det være en fare for at den «sterkeste» blir hørt.

I Soltoppen støtter vi oss til denne beskrivelsen av kommunikasjonsmetode i en eventuell erte/mobbesituasjon: *En voksen som evner til å sette grenser på en varm og tydelig måte, vil virke forebyggende mot mobbing og annen antisosial atferd. En slik voksen blir betraktet som sterk, får innflytelse og er en slik voksen barn og unge trenger.*

Langtidseffekten av å bli utsatt for mobbing kan være store og ha alvorlige konsekvenser for barnet ut i voksenlivet. Holdningsfremmende arbeid i barnehagen kan forebygge mobbing og diskriminering mellom barn, både i løpet av barnehagetiden og senere i barnas liv. Foreldre og barnehagepersonalet har en svært betydningsfull oppgave med å tilrettelegge for og skape vennskap mellom barn (*FUB - foreldreutvalget for barnehager «Mobbing i barnehagen» (2014).*

Forskning viser at sosialkompetanse hos barn er med på å forebygge mobbeatferd, blant annet på grunnlag av at barn med høy sosial kompetanse kjennetegnes av at de klarer å sette seg i andres situasjon. Sosialkompetanse vil gi barn bedre grunnlag for å klare å løse konflikter, og de ser konsekvenser av sine egne handlinger i større grad. I Soltoppen jobber vi derfor mot å fylle barnas «verktøykasse» med sosiale ferdigheter som de kan bruke i møte med hverandre. Vi støtter oss til det sosiokulturelle læringssynet.

Progresjonsplan

Språk, tekst og kommunikasjon

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barn:

Lille Sol opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale.

De leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord. De bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.

Store Sol uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter. De videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd, samt møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer. De utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråksuttrykk, som rable-stadiet og bokstavutforskning, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter.

Kropp bevegelse mat og helse

Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt:

Lille Sol blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold.

Store Sol videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper. De opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer. De blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser, samt setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser. De får en innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra jord til bord.

Kunst kultur og kreativitet

Gjennom arbeid med kunst, kultur og kreativitet skal barnehagen bidra til at barna:

Lille Sol har tilgang til objekter, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer. De tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. De bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne.

Store Sol møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer. De utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen og bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke estetikk. De opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet.

Natur miljø og teknologi

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna opplever og utforsker naturen og naturens mangfold:

Lille Sol får gode opplevelser med friluftsliv året rundt og opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover.

Store Sol får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, de lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen. De får kunnskap om dyr og dyreliv, lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi. De vil få kjennskap til menneskets livssyklus.

Antall rom og form

Gjennom arbeid med antall, rom og form skal barnehagen bidra til at barna oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger:

Lille Sol erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse. De bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse. De undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter.

Store Sol utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede.

Etikk religion og filosof

Gjennom arbeid med etikk, religion og filosofi skal barnehagen bidra til at barna får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen:

Lille Sol utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål. De får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier.

Store Sol får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på. De utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Nærmiljø og samfunn

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet:

Lille Sol: erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse. De utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.

Store Sol: blir kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner. De blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer og blir kjent med at samene er Norges urfolk, og får kjennskap til samisk kultur. De får kjennskap til nasjonale minoriteter.

Realfagsbarnehage

Sandefjord kommune har lenge hatt et ønske om å bli en realfagskommune og ta del i regjeringens satsning «Tett på realfag.» En mer systematisk og strategisk tilnærming til mulighetene og utfordringene vi har i realfag fra barnehagen og gjennom hele skoleløpet er ønskelig fra Sandefjord kommune som skoleeier og barnehagemyndighet.

Automatisering, digitalisering og globalisering gir oss fantastiske muligheter. Mange av disse mulighetene er i større grad til stede for nasjoner, kommuner og personer som besitter stor grad av realfaglig kompetanse.

Barn er nysgjerrige av natur. Lek og refleksjon rundt realfag begynner i barnehagen. I skolen i likhet med barnehagene gjøres det mye godt arbeid med realfag hver eneste dag. Realfag er en naturlig del av rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Viktigheten av å drive med realfag i barnehagen er fordi det er GØY!

Å drive med realfag i barnehagen er en del av det å utforske og oppdage verden, samt blir barna nysgjerrige på hva som skjer rundt seg. Det er også en viktig del for at barnehagen skal kunne støtte barns utvikling, være delaktig i deres hverdag, legge til rette for allsidig utvikling. Barn skal få prøve ut sin nysgjerrighet, få svar på spørsmål og lære på sine egne premisser. Realfag er noe alle trenger uavhengig av hva man skal holde på med senere i livet.

Dokumentasjon som grunnlag for refleksjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehage, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon er altså et middel for å få fram eller synliggjøre barnas hverdag og personalets arbeid hos oss i Soltoppen barnehage. Dokumentasjonen blir lagt til grunn for vurdering av våre planer, samt som middel til kompetanseheving av personalet.

Foreldre har rett til å se og få utlevert dokumentasjon om egne barn, og til å få slettet eller korrigert opplysninger som er feilaktige eller misvisende.

Overgang barnehage og skole

Alle overganger for barn er sårbare, også overgangen fra barnehage til skole. Barnehage og skole har et felles ansvar for at barn kan møte begge institusjonene med nysgjerrighet og tillit til egne forutsetninger. Overganger er en naturlig del av livet, også for små barn. Det er viktig å markere overgangen, og at den er trygg, forutsigbar og planlagt.

Rammeplanen sier at barnehagen skal i samarbeid med skolen tilrettelegge for barns overgang fra barnehage til skole. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem. Sandefjord kommune har et eget års-hjul med foreldremøter, besøksdag og skolen inviterer barn og foreldre til «møt-skolen» dager, hvor barna møter hverandre før de begynner i 1.klasse, blir kjent med skolens inne og uteområde og møter sine lærer(e).

I barnehagen har førskolebarna et eget opplegg med skoleforberedende aktiviteter en til to ganger i uka kalt førskolegruppa. Siste året i barnehagen skal være litt ekstra stas å være eldst med tanke på aktiviteter, utflukter, utfordringer og ansvar. Hovedfokuset for førskolegruppen skal være å jobbe med selvstendighet.

Her i Soltoppen barnehage legger vi vekt på å motivere til skolestart, slik at overgangen fra barnehage til skole skal bli naturlig og trivelig. Det å anerkjenne barn som subjekt betyr å møte den enkelte som et individ som kan forholde seg til seg selv, med rettigheter i forhold til egne tanker og følelser. En god og trygg skolestart legger grunnlaget for utdannelsen videre og er også en del av å hindre frafall i videregående skole. Vi i Soltoppen jobber hver dag for at førskolebarna skal klare å være selvstendige subjekter.